

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

4. An electio habeat bonitatem distinctam ab intentione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

Neque quis in-
tere vno
alio duas
bonitates
obediens
quorum
qualibet
mouet.
partialiter

actus neuter ex illis est finis adæquatus, sed uterque partialis, si tamen habeat tum vnum actum respicientem vtrumque.

Dices: etiam si non accederet intercessio amici, moueretur totaliter à stipendio: ergo stipendium, etiam ueretur totaliter intercessione; est finis adæquatus. tum, cum mouetur intercessione; est finis adæquatus.

Respondeo distinguendo antecedens ad eandem volitionem, ad quam mouetur etiam propter intercessionem negatur, ad aliam conceditur, & nego consequentiam.

CONCLUSIO II.

19. *Non potest quis intendere vno actu duas bonitates obiectiuas, quarum qualibet esset motuum particulare.* Probatur hæc conclusio contra multos oppositum sentientes, quia ille actus vnus esset distinctæ speciei à quolibet actu, qui respiceret vnum tantum ex illis motiuis, & consequenter deberet causare habitum distinctum ab habitu generato per quemlibet ex illis actibus, verbi gratia, actus, qui esset ob motuum liberalitatis & misericordiae, deberet generare habitum distinctum ab habitu misericordiae & libertatis: sed hoc est inconueniens: ergo inconueniens est dari talem actum.

Probatur minor, primo quia non est à Philosophis facta vlla mentio de tali habitu, nec nomen aliquod ipsi impositum, quod signum magnum est eum ab illis non fuisse cognitum. Secundo & principaliter, quia nulla est necessitas ipsius aut utilitas: nam quidquid posset ipsum præstari, præstaretur æque bene per habitus liberalitatis & misericordiae, quos certum est dari, & qui æque facile possunt acquiri ac ille habitus: faciliteretur enim quis per illos duos habitus ad votendum subuenire pauperi verbi gratia ex illis duobus motiuis, & præterea possent acquiri, quoties acquiri posset, ille habitus, si tum haberentur duo actus, quorum qualibet esset determinatus ad vnum ex illis motiuis, & tam facile possent haberi duo actus simul respicientes illa motiua, quam vnus, qui vtrumque respiceret.

20. *Probatur secundo,* quia posset sine dubio voluntas habere duos actus, quibus feratur in illa plura motiua, cum in hoc nulla sit difficultas: ergo de facto habet duos actus quoties determinatur ab illis duobus motiuis: sed hoc supposito omnino frustraneus ac inutilis est vnus actus qui respiceret vtrumque, & propterea non est concedendus. Probatur prima consequentia, in qua sola est difficultas, quia non potest determinare se voluntas ad duos illos actus alio modo, quam se determinat, quando dicunt aduersarii, quod habet vnicum: ergo tum determinat ad illos duos.

Confirmatur vltimus per dicta in Commentario dist. 40. num. 106. & 107.

Obiicit pro aduersariis, constat experientia, quod feramur in duas bonitates simul, & vnicò actu: ergo datur talis actus.

Confirmatur, quia vnicò actu tendimus in bonitatem obiectiuam & circumstantialem: ergo & in duas obiectiuas.

Respondeo, negando antecedens pro secunda parte, neque enim quantum ad experientiam possumus colligere, quod vno potius feramur, quam duobus; aliàs non posset esse controuersia de hac re; sed id colligi debet per rationem.

Ad Confirmationem etiam nego antecedens propter fundamenta conclusionis, quæ aut æque concludunt conclusionem ac oppositum huius antecedentis; aut si non concludant æque de vtroque; tum negari debet consequentia propter illam disparitatem, ob quam non æque concludunt.

Aduerto autem hic quantum ad utilitatem practica perinde prorsus esse, an vno vel pluribus actibus quis velit illas diuersas bonitates; vnde hæc difficultas est vna ex speculatiuis curiosis.

QUÆSTIO IV.

An actus electionis habeat bonitatem specialem distinctam à bonitate intentionis.

21. *A* Duertendum, perinde esse quantum ad resolutionem huius quæstionis, an actus inten-

tionis distinguatur realiter ab actu electionis, an vero vnus realiter actus sit intentio & electio secundum diuersas considerationes: nam si quando essent distincti realiter actus, electio haberet bonitatem distinctam à bonitate intentionis: ita etiã quamuis esset vnus actus, tamen ille ipse, quatenus electio, haberet bonitatem distinctam ab ea, quam haberet; quatenus intentio est: magis tamen clare appareret res, si essent actus distincti, vnde quia probauimus disp. de voluntate quod sint actus distincti, id hic claritatis causa supponamus. Quia vero non est dubium quin electio mediij conducentis ad bonum honestum, de qua loquimur sit bona & quidem bonitate numero distincta à bonitate intentionis, nam qui habet electionem & intentionem numero & realiter distincta, habet duos actus bonos; propterea sensus controuersia videtur esse, an electio possit habere bonitatem distinctam specie à bonitate intentionis, & an ratione bonitatis utilis suæ ita participet bonitatem, vt vna electio possit esse melior alia ordinata ad eundem finem; si enim alterum ex his fieri potest, vera erit pars affirmatiua huius quæstionis.

CONCLUSIO I.

22. *Electio habet bonitatem specialem à bonitate mediij. Electio ita vt ex duobus mediis conducentibus ad eundem finem, electio vnus possit esse melior quam alterius.* Probatur, quia ex duobus mediis vnum potest esse magis conducent ad finem quam alterum: sed apparet ex terminis melius esse applicare medium magis conducentem: ergo electio vnus mediij respectu eiusdem finis potest esse melior altera: sed illa maior bonitas non potest desumi à fine, qui idem est: ergo desumitur à bonitate mediij & consequenter electio habet specialem bonitatem distinctam à bonitate intentionis.

CONCLUSIO II.

23. *Si sufficeret indirecta ac interpretatiua intentio bonitatis vt actus participaret illam bonitatem, posset electio habere distinctam specie bonitatem à bonitate finis & intentionis.* Probatur quia obiectum electionis posset ex se habere distinctam bonitatem à bonitate finis: sed si distinctam haberet talem & proponeretur eligenti, in casu conclusionis electio participaret ipsam: ergo.

Probatur maior, quia si quis eligeret dare stipendium medico, à quo recepit beneficium in ordine ad sanandum amicum, in dando stipendio tali medico esset bonitas gratitudinis obiectiuæ, quæ bonitas esset diuersæ rationis à bonitate charitatis, aut amicitiae, quæ esset in amore finis, quæ est sanitas amici.

Hinc sequitur, quod si quis posset intendere duas bonitates distinctæ rationis, posset etiam electio participare bonitatem distinctæ rationis à bonitate finis, etiam si ad participandum bonitatem deberet directe intendere quia posset voluntas intendere dare stipendium medico, & ex eo quod recepit ab ipso beneficium, & in ordine ad succurrendum amico, & id faciendo datio pecuniæ medico participaret bonitatem charitatis & gratitudinis; non posset autem, vt patet, participare illas in eo casu, nisi eodem actu posset quis velle vtramque.

CONCLUSIO III.

24. *Absolute loquendo de facto electio potest habere bonitatem distinctam specie à bonitate intentionis.* Probatur, quia si quis intenderet ex gratitudine sanitatem alicuius, intentio illa haberet bonitatem gratitudinis sicut & obiectum, quod est finis eius, & si idem consideraret, quod actus charitatis esset bonum medium ad obtinendum à Deo sanitatem illam, & propterea eliceret actum charitatis, actus ille esset electio, sed certum est quod haberet bonitatem charitatis quæ est distincta rationis à bonitate gratitudinis: ergo conclusio est vera.

Quod autem possit applicari actus charitatis tanquàm medium ad talem finem, in quo solo est difficultas probationis huius, patere videtur tum quia non repugnat, tum quia sicut potest voluntas imperare actum externum, cur non posset internum; tum quia videtur conforme experientia.

QVA

Si sufficiat
ret indire-
ta intentio
bonitatis
posset
electio
habere dis-
tinctam
specie bo-
nitatem à
bonitate
finis.

Et idem di-
cendum si
quis posset
simul
intendere
duas bo-
nitates
eodẽ actu.

Potest ele-
ctio habere
re distin-
ctam boni-
tatem à
bonitate
intentionis.

Sensus
quæstio-
nis.